

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Martina Jachury a soudkyň Mgr. Jitky Stibralové a Mgr. Zdeňky Burdové v právní věci

žalobkyně: **[Jméno a Příjmení]**, narozená xxx
bytem xxx
zastoupená advokátem JUDr. Bc. Danielem Bartoněm, Ph.D., LL.M.
sídlem Ječná 505, 120 00 Praha 2 - Nové Město

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2 – Nové Město
za níž jedná Česká republika – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 – Nové Město

o zaplacení částky 500 000 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 31. 3. 2026, č. j. 45 C 200/2022-151,

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I **ruší** a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně napadeným mezitímním rozsudkem rozhodl, že základ nároku žalobkyně na náhradu nemajetkové újmy podle § 31a zákona č. 82/1998 Sb. je dán (I). Současně řízení o výši nároku podle § 109 odst. 1 písm. c) o. s. ř. přerušil do pravomocného skončení přípravného řízení pokračujícího po zrušení usnesení Policie České republiky ze dne 25. 7. 2017 nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 27/25 ze dne 7. 1. 2026, případně do pravomocného skončení navazujícího trestního řízení jako celku, bude-li zahájeno (II).
2. Takto soud prvního stupně rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit mu částku 500 000 Kč s příslušenstvím jako přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou porušením práva na účinné vyšetřování v souvislosti s prověřováním trestního oznámení týkajícího se podezření ze spáchání zvláště závažného zločinu znásilnění, resp. přečinu sexuálního nátlaku. Žalobce tvrdil, že v důsledku opakovaného nesprávného postupu orgánů činných v trestním řízení, opakovaného odložení věci a následného promlčení trestní odpovědnosti mu bylo znemožněno dosáhnout projednání věci před trestním soudem, uplatnit nárok v adhezním řízení a že byl zároveň vystaven sekundární viktimizaci a dalším psychickým útrapám. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Namítala zejména neexistenci odpovědnostního titulu podle zákona č. 82/1998 Sb., když vytýkané vady představovaly součást rozhodovací činnosti orgánů činných v trestním řízení a nemohly založit odpovědnost za nesprávný úřední postup. Dále tvrdila, že v projednávané věci nebylo vydáno ani zrušeno žádné nezákonné rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., poukazovala na nepodání stížnosti proti poslednímu usnesení o odložení věci ze dne 25. 7. 2017 a vznesla též námitku promlčení uplatněného nároku.
3. Soud prvního stupně po provedeném dokazování, které učinil zejména z listinných důkazů tvořených rozhodnutími orgánů činných v trestním řízení, rozhodnutími státních zastupitelství, podnětem k výkonu dohledu, rozhodnutími Ústavního soudu a dalšími listinami založenými

Shodu s prvopisem potvrzuje N.W.

ve spise, v odůvodnění svého rozhodnutí zrekapituloval jednotlivé důkazy a poté popsal skutkový stav, který z provedených důkazů zjistil. Provedené důkazy a zjištěný skutkový stav uvedl v části odůvodnění navazující na rekapitulaci jednotlivých listinných důkazů až po skutková zjištění učiněná před právním posouzením věci. Soud prvního stupně zjistil, že trestní oznámení žalobce bylo usnesením policejního orgánu ze dne 15. 12. 2015 odloženo, přičemž toto rozhodnutí bylo usnesením státního zastupitelství ze dne 29. 12. 2015 zrušeno pro nedostatečné a neúplné prověřování. Následné usnesení policejního orgánu ze dne 10. 1. 2017 o odložení věci bylo usnesením státního zastupitelství ze dne 27. 2. 2017 rovněž zrušeno. Poté policejní orgán usnesením ze dne 25. 7. 2017 věc znovu odložil. Žalobce proti tomuto usnesení stížnost nepodal, avšak dne 23. 11. 2020 podal podnět k přezkoumání postupu orgánů činných v trestním řízení. Městské státní zastupitelství následně dospělo k závěru, že orgány činné v trestním řízení nesprávně vyhodnotily zjištěné skutečnosti a nesprávně posoudily vztah mezi poškozenou a podezřelým, avšak pro zánik trestní odpovědnosti promlčením věc již nevrátilo k dalšímu prověřování. Soud prvního stupně dále zjistil, že Ústavní soud se věcí opakovaně zabýval a nálezy sp. zn. Pl. ÚS 27/25 vyslovil, že postup orgánů činných v trestním řízení nesplnil ústavní požadavky na účinné vyšetřování závažných zásahů do tělesné a duševní integrity poškozené, zrušil usnesení policejního orgánu ze dne 25. 7. 2017 a autoritativně konstatoval porušení práva žalobce na účinné vyšetřování.

4. Zjištěný skutkový stav soud prvního stupně posoudil zákona č. 82/1998 Sb. a dále podle § 152 odst. 2 o. s. ř. Vyšel z toho, že odpovědnostní titul státu byl v projednávané věci autoritativně založen závaznými nálezy Ústavního soudu, jimiž bylo vysloveno porušení práva žalobce na účinné vyšetřování jako procesní složky práva garantovaného čl. 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Soud prvního stupně zdůraznil, že je právními názory Ústavního soudu vázán a že Ústavní soud současně zrušil usnesení policejního orgánu ze dne 25. 7. 2017. Dále vycházel ze závěrů nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 424/25, podle něhož je u nároků založených na porušení práva na účinné vyšetřování rozhodující konečné autoritativní posouzení porušení tohoto práva Ústavním soudem, nikoli jednotlivá rozhodnutí vydaná v průběhu trestního prověřování. Za této situace neshledal důvodnými námitky žalované o absenci odpovědnostního titulu ani o předčasnosti žaloby. Dospěl proto k závěru, že otázka existence práva žalobce na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu již byla závaznými nálezy Ústavního soudu vyřešena kladně a že základ nároku je opodstatněný. Proto rozhodl podle § 152 odst. 2 o. s. ř. mezitímním rozsudkem tak, že základ nároku žalobce je dán, zatímco o konkrétní výši přiměřeného zadostiučinění bude rozhodnuto v dalším řízení. O náhradě nákladů řízení soud prvního stupně dosud nerozhodoval. Vzhledem k tomu, že vydal mezitímní rozsudek pouze o základu věci a řízení o výši nároku přerušil podle § 109 odst. 1 písm. c) o. s. ř., ponechal rozhodnutí o náhradě nákladů řízení na konečné rozhodnutí ve věci.
5. Proti rozsudku soudu I. stupně podala žalovaná včasné a přípustné odvolání, kdy rozhodnutí vytýká nesprávné právní posouzení věci spočívající v závěru, že byly splněny podmínky pro vydání mezitímního rozsudku podle § 152 odst. 2 o. s. ř. Namítá, že soud prvního stupně nesprávně uzavřel, že základ nároku je dán, ačkoli se při dokazování a právním hodnocení zabýval pouze existencí odpovědnostního titulu vyplývajícího z nálezů Ústavního soudu a nezabýval se dalšími předpoklady odpovědnosti státu. Konkrétně vytýká, že soud I. stupně vůbec neposuzoval existenci tvrzené nemajetkové újmy žalobkyně ani otázku příčinné souvislosti mezi tvrzeným porušením práva na účinné vyšetřování a vznikem této újmy. Poukazuje přitom na část odůvodnění rozsudku, v níž soud prvního stupně výslovně uvedl, že v této fázi řízení nehodnotil důkazy vztahující se k psychickému stavu žalobkyně a intenzitě tvrzené újmy, neboť jejich posouzení považoval za významné až pro rozhodnutí o výši přiměřeného zadostiučinění. Podle žalované však bez vyřešení otázky samotné existence újmy a příčinné souvislosti nelze uzavřít, že je dán základ nároku. Žalovaná zdůrazňuje, že podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu, konkrétně rozsudku sp. zn. 21 Cdo 1038/2003, lze mezitímním rozsudkem rozhodnout o základu věci pouze tehdy, jsou-li vyřešeny všechny sporné otázky významné pro rozhodnutí o nároku s výjimkou jeho výše. Má za

to, že soud prvního stupně fakticky rozhodl pouze o předběžné otázce existence odpovědnostního titulu, aniž se zabýval ostatními podmínkami odpovědnosti, a mezitímní rozsudek proto vydal v rozporu se zákonem. Z uvedených důvodů žalovaná navrhuje odvolacímu soudu, aby napadený výrok I. rozsudku soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

6. Žalobkyně se k odvolání nevyjádřila.
7. Odvolací soud přezkoumal v mezích podaného odvolání podle § 212 a § 212a o. s. ř. napadený výrok I mezitímního rozsudku soudu prvního stupně, aniž za tím účelem nařizoval jednání podle § 214 odst. 2 písm. d) o. s. ř., a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
8. Podle § 152 odst. 2 o. s. ř. může soud, je-li to účelné, rozhodnout nejdříve jen o části projednávané věci nebo jen o jejím základu.
9. Ustálená judikatura přitom vychází z toho, že mezitímním rozsudkem lze rozhodnout o základu věci jen tehdy, jsou-li vyřešeny všechny mezi účastníky sporné otázky významné pro samotnou existenci uplatněného nároku a otevřena zůstává pouze otázka jeho výše. Rozhodnutím o základu věci není řešení pouhé předběžné otázky pro rozhodnutí ve věci samé; posouzení takové otázky se může projevit jen v odůvodnění rozhodnutí. Ustálená judikatura Nejvyššího soudu vychází z toho, že základem věci se rozumí posouzení všech otázek, které z uplatněného nároku vyplývají, s výjimkou okolností týkajících se pouze jeho výše; rozhodnutím o základu věci proto není řešení pouhé předběžné otázky. Srov. zejména rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1038/2003, podle něhož rozhodnutím o základu projednávané věci není řešení předběžné otázky pro rozhodování o věci samé, a dále rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 3821/2020, podle něhož je pod pojmem základ nároku třeba rozumět všechny rozhodné skutečnosti, které aplikovatelná právní norma stanoví k založení a existenci subjektivního práva. Ve stejném směru vyznívá i usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 770/2016, podle něhož otázky týkající se základu nároku musí být vyřešeny právě již v mezitímním rozsudku a nelze je ponechat až do rozhodování o výši plnění. Judikatura Nejvyššího soudu současně dovodila, že v řízení o nároku na náhradu újmy zahrnuje základ věci posouzení všech předpokladů odpovědnosti, tedy nejen protiprávního jednání (odpovědnostního titulu), ale i vzniku samotné újmy a příčinné souvislosti mezi protiprávním jednáním a vznikem újmy. K tomu srov. rozsudky Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2180/2005 a sp. zn. 25 Cdo 2813/2006, podle něhož v řízení o náhradu škody (újmy) základ věci zahrnuje posouzení všech podmínek odpovědnosti kromě výše škody.
10. Mezitímní rozsudek lze tedy vydat jen tehdy, je-li vyřešeno, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu, že vznikla újma a že mezi tímto postupem a vznikem konkrétní újmy je vztah příčiny a následku; v témže rozhodnutí Nejvyšší soud zdůraznil, že po vydání mezitímního rozsudku již nelze v dalším řízení uzavírat, že nárok není v základu dán pro absenci příčinné souvislosti. Tyto závěry, formulované sice v poměrech náhrady škody či majetkové újmy, se obdobně prosadí i v poměrech nároku na zadostiučinění za nemajetkovou újmu podle § 31a zákona č. 82/1998 Sb., neboť i zde musí být před vydáním mezitímního rozsudku postaveno najisto, že tvrzená nemajetková újma skutečně vznikla a že je v příčinné souvislosti s tvrzeným porušením práva.
11. V projednávané věci soud prvního stupně založil svůj závěr o důvodnosti mezitímního rozsudku na tom, že nálezy Ústavního soudu autoritativně vyřešily otázku porušení práva žalobkyně na účinné vyšetřování, a tím i existenci odpovědnostního titulu státu. Takový závěr však sám o sobě pro vydání mezitímního rozsudku nepostačuje.
12. Předmětem řízení je nárok na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu podle § 31a zákona č. 82/1998 Sb.. Součástí základu takového nároku není jen posouzení samotného odpovědnostního titulu, nýbrž též zjištění, zda žalobkyni tvrzená nemajetková újma vůbec vznikla, a zda je v příčinné souvislosti s vytýkaným porušením práva. Teprve navazující úvaha o intenzitě této újmy, o přiměřené formě satisfakce a o peněžním vyjádření zadostiučinění náleží do roviny výše nároku.

13. Právě těmito otázkami se však soud prvního stupně v potřebném rozsahu nezabýval. Z odůvodnění napadeného rozsudku plyne, že důkazy vztahující se k psychickému stavu žalobkyně a k tvrzeným psychickým dopadům vytýkaného postupu orgánů činných v trestním řízení soud v této fázi nehodnotil, neboť je považoval za významné až pro následné rozhodnutí o výši přiměřeného zadostiučinění. Tím však pominul, že samotná existence psychické újmy, stejně jako příčinná souvislost mezi ní a tvrzeným porušením práva na účinné vyšetřování, patří již k posouzení základu uplatněného nároku. Za této procesní situace soud prvního stupně mezitímním rozsudkem nerozhodl o základu věci ve smyslu § 152 odst. 2 o. s. ř., nýbrž toliko o jedné z dílčích otázek významných pro rozhodnutí o nároku.
14. Proto byly splněny podmínky pro zrušení napadeného výroku I a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení, neboť rozhodnutí soudu prvního stupně je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ke všem předpokladům pro vydání mezitímního rozsudku a ke zjištění skutkového stavu je třeba řízení doplnit, popřípadě řádně vyhodnotit dokazování k existenci tvrzené nemajetkové újmy a k příčinné souvislosti mezi touto újmou a tvrzeným nesprávným úředním postupem.
15. Odvolací soud proto postupoval podle § 219a odst. 1 písm. b), odst. 2 a § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř.
16. V dalším řízení (kdy řízení nebude již přerušeno) bude úkolem soudu prvního stupně znovu se zabývat tím, zda jsou v projednávané věci splněny všechny předpoklady odpovědnosti státu za tvrzenou nemajetkovou újmu podle zákona č. 82/1998 Sb., a to nejen z hlediska existence odpovědnostního titulu, nýbrž též z hlediska samotného vzniku tvrzené nemajetkové újmy a existence příčinné souvislosti mezi tvrzeným porušením práva na účinné vyšetřování a touto újmou. V tomto směru soud prvního stupně provede, popřípadě doplní a především vyhodnotí důkazy vztahující se k tvrzeným psychickým dopadům do sféry žalobce a posoudí, zda tyto skutečnosti zakládají vznik odškodnitelné nemajetkové újmy právě v příčinné souvislosti s vytýkaným postupem orgánů veřejné moci. Teprve budou-li tyto otázky vyřešeny, bude možné uvažovat o tom, zda jsou splněny podmínky pro rozhodnutí mezitímním rozsudkem, popřípadě přistoupit k rozhodnutí i o výši nároku.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 30. června 2026

Mgr. Martin Jachura v. r.
předseda senátu